

Møtebok for Gaular kommune

KOMM. OG REG. DEP
24 JAN 2005 04/2771-150
Ark 013
Avd. RA SSA MAG

Utvallssaksnr	Utval	Møtedato
003/05	Formannskapet	14.01.05

NOU 2004:19 - LIVSKRAFTIGE DISTRIKT OG REGIONAR - HØYRING

Arkiv: 029
 Saksmappe: 05/00033-1
 Sakshandsamar: Jenny Følling
 Dato: 10.01.2005

Tilråding til vedtak:

Høyring på Distriktskommisjonen si innstilling:

Innstillinga frå Distriktskommisjonen viser at det er mogleg med ein meir offensiv distrikts- og regionalpolitikk. Innstillinga dokumenterer at Noreg har eit stort handlingsrom i distriktspolitikken. Det er opp til norske politikarar å ta heile Noreg i bruk, gjennom ei aktiv tilrettelegging for å utløyse det verdiskapingspotensialet som finst i alle deler av landet.

1.
 Gaular kommune sluttar seg til dei mål og strategiar som ein samla Distriktskommisjon står bak. Regionalpolitikken må vere tilpassa føresetnadene og behova i den enkelte region. Ein målretta distriktspolitikk må kome i tillegg til regionalpolitikken. Distrikts- og regionalpolitiske målsetjingar og resultatkrav må på nytt bakast tydelegare inn i sektorpolitikken. Dei ulike sektorane må sjåast meir i samanheng enn i dag.

2.
 Innanfor dei ulike sektorane (pkt 7.4.3) vil Gaular kommune:

- støtte dei samrøystes tilrådingane på landbruk, men gå mot forslag til omdisponeringar av landbruksstøtte slik eit fleirtal i distriktskommisjonen går inn for. Eventuelle reduksjonar i det samla produksjonstillegget til landbruket, for eksempel som følgje av nye internasjonale reglar, bør kanalisert til landbruk og bygdeutvikling. Dersom ikkje detter er mogleg bør midlane bruast til andre utviklingstiltak i dei områda som vert ramma.

- tilrå at prinsippet om "vern gjennom fornuftig bruk" vert lagt til grunn som forvaltingsprinsipp i verneområde, og at det vert opna for regionale tilpassingar og prioriteringar innanfor arealvern og bruk av arealressursar.

- støtte mindretalet sitt framlegg som peikar på at rovdyrpolitikken i større grad enn i dag må ivareta bygdene sine behov for å utnytte lokale utmarksressursar.

- støtte dei samrøystes/fleirtalstilrådingane innanfor sektorane reiseliv, elektrisk energi, industri, petroleum, tenesteytande "nye" næringar og lokalisering av offentleg verksemd. Lokalisering av statlege, regionale og kommunale arbeidsplassar bør brukast aktivt for tilføre lokalsamfunn og regionar nye utviklingsressursar i form av arbeidsplassar, kompetanse og fagmiljø.

Gaular kommune støttar tilrådingane i høve auka innovasjon og nyskaping (pkt 7.4.4) Ein vil særskilt påpeike det viktige i å vidareutvikle høgskulane og dei regionale forskingsmiljøa og å sikre grunnlag for ein entreprenørskapskultur på alle trinn i utdanningsløpet. Gaular kommune støttar Distriktskommisjonen si samla tilråding i høve kapitaltilgang i distrikta.

Gaular kommune støttar fleirtalstilrådingane i pkt 7.4.5 og vil spesielt understreke kravet om å få balanse i kommuneøkonomien og forhandlingsrett mellom kommunane og staten i høve nye oppgåver. Inntektsystemet til kommunane må ta utgangspunkt i at distriktskommunar skal kompenseras for ekstra kostnader i høve demografi og avstand. Alle kommunar bør framleis vere generalistkommunar, men kan spesialisere seg gjennom samarbeid om oppgåveløysing.

Gaular kommune støttar dei samrøystes tilrådingane i høve samferdsle og annan infrastruktur (pkt 7.4.6), og vil spesielt understreke at det offentlege må ta ansvar for å få bygd ut IKT-infrastuktur i heile landet.

Gaular kommune støttar fleirtalet sine tilrådingar i høve geografisk differensierte verkemidlar (pkt 7.4.7) og vil spesielt påpeike Distriktskommisjonen og Effektutvalet sine tilrådingar om at den smale distriktpolitikken må tilførast meir økonomiske ressursar.

Gaular kommune vil tilrå at det vert oppretta eit "Nasjonalt senter for småsamfunnsutvikling" lokalisert til Sogn og Fjordane. Senteret skal m.a. drive nettverksbygging og positiv erfaringsutveksling mellom småsamfunn og kan utpeike pilotbygder som får spesiell oppfølging ein periode.

Gaular kommune viser til Effektutvalet (NOU 2004:2) si påpeiking av at innsatsen på dei distriktpolitiske områda er sterkt redusert på dei fleste område dei siste ti åra. Utvikling av livskraftige distrikt og regionar må sjåast som investering for framtidige inntekter i vår nasjonale økonomi. Råmene for den smale distriktpolitikken må difor aukast og distrikts- og regionalpolitiske mål må gjevast økonomisk oppfølging i sektorpolitikane.

3. Gaular kommune ønskjer ei forvaltningsreform med større makt til regionalt og lokalt nivå. Eit regionalt folkestyrt leiarskap er garantisten for ein heilskapleg og samordna politikk. Ein politikk som er regionalt tilpassa og samordna er meir treffsikker i høve utfordringane og difor meir effektiv

4. Det lokale sjølvstyret må grunnlovsfestast.

5. Det må vere ei nasjonal målsetting at vi skal ha sterke kommunar som kan yte eit likeverdige tenestetilbod og levevilkår uavhengig av kor ein bur i landet. Det er ein føresetnad at mynde og midlar må følgje oppgåvene, slik at kommunar vert i stand til å ivareta sitt ansvar. Dette vil, for dei ulike oppgåvene, variere med omsyn til totalansvar, bestillaransvar og samordningsansvar.

-tilrå at prinsippet om "vern gjennom fornuftig bruk" vert lagt til grunn som forvaltingsprinsipp i verneområde, og at det vert opna for regionale tilpassingar og prioriteringar innanfor arealvern og bruk av arealressursar.

- støtte mindretallet sitt framlegg som peikar på at rovdyrpolitikken i større grad enn i dag må ivareta bygdene sine behov for å utnytte lokale utmarksressursar.

- støtte dei samrøystes/fleirtalstilrådingane innanfor sektorane reiseliv, elektrisk energi, industri, petroleum, tenesteytande "nye" næringar og lokalisering av offentleg verksemd. Lokalisering av statlege, regionale og kommunale arbeidsplassar bør brukast aktivt for tilføre lokalsamfunn og regionar nye utviklingsressursar i form av arbeidsplassar, kompetanse og fagmiljø.

Gaular kommune støttar tilrådingane i høve auka innovasjon og nyskaping (pkt 7.4.4) Ein vil særskilt påpeike det viktige i å vidareutvikle høgskulane og dei regionale forskingsmiljøa og å sikre grunnlag for ein entreprenørskapskultur på alle trinn i utdanningsløpet. Gaular kommune støttar Distriktskommisjonen si samla tilråding i høve kapitaltilgang i distrikta.

Gaular kommune støttar fleirtalstilrådingane i pkt 7.4.5 og vil spesielt understreke kravet om å få balanse i kommuneøkonomien og forhandlingsrett mellom kommunane og staten i høve nye oppgåver. Inntektsystemet til kommunane må ta utgangspunkt i at distriktskommunar skal kompenseras for ekstra kostnader i høve demografi og avstand. Alle kommunar bør framleis vere generalistkommunar, men kan spesialisere seg gjennom samarbeid om oppgåveløysing.

Gaular kommune støttar dei samrøystes tilrådingane i høve samferdsle og annan infrastruktur (pkt 7.4.6), og vil spesielt understreke at det offentlege må ta ansvar for å få bygd ut IKT-infrastruktur i heile landet.

Gaular kommune støttar fleirtallet sine tilrådingar i høve geografisk differensierte verkemidlar (pkt 7.4.7) og vil spesielt påpeike Distriktskommisjonen og Effektutvalet sine tilrådingar om at den smale distriktpolitikken må tilførast meir økonomiske ressursar.

Gaular kommune vil tilrå at det vert oppretta eit "Nasjonalt senter for småsamfunnsutvikling" lokalisert til Sogn og Fjordane. Senteret skal m.a. drive nettverksbygging og positiv erfaringsutveksling mellom småsamfunn og kan utpeike pilotbygder som får spesiell oppfølging ein periode.

Gaular kommune viser til Effektutvalet (NOU 2004:2) si påpeiking av at innsatsen på dei distriktpolitiske områda er sterkt redusert på dei fleste område dei siste ti åra. Utvikling av livskraftige distrikt og regionar må sjåast som investering for framtidige inntekter i vår nasjonale økonomi. Råmene for den smale distriktpolitikken må difor aukast og distrikts- og regionalpolitiske mål må gjevast økonomisk oppfølging i sektorpolitikane.

3. Gaular kommune ønskjer ei forvaltningsreform med større makt til regionalt og lokalt nivå. Ein politikk som er regionalt tilpassa og samordna er meir treffsikker i høve utfordringane og difor meir effektiv

4. Det lokale sjølvstyret må grunnlovsfestast.

7. Gaular kommune vil streke under nærleiksprinsippet – at offentlege avgjerder vert teke så nær dei det vedkjem som mogeleg - bør leggest til grunn for oppgåvefordelinga. Dei oppgåvene som kan leggest til kommunane bør desentraliserast til lokalt nivå. Det er viktig at kommunane får eit økonomisk grunnlag til å kunne vere ein aktiv utviklingsaktør.

8. Dei oppgåvene og verkemidla som er avgjerande for den regionale utviklinga må ligge på regionalt nivå.

9. Det må leggest opp til ei styrka samordning innanfor faste geografiske grenser av statleg sektorpolitikk på regionalt nivå. Staten si regionale organisering må tilpassast den eventuelle nye inndelinga i folkevalde sterke regionar.

10. Endring av fylkesgrensene med sikte på eit styrka regionalt direkte folkevalt nivå på bekostning av statleg mynde kan berre skje etter grundig debatt i dei berørte kommunar og tilslutnad i gjeldande fylkeskommunar. Som ledd i den lokalpolitiske debatten kan folkerøysting vere eit eigna verkemiddel. Statens rolle i prosessen vil vere å klargjere oppgåvefordelinga mellom statleg og regionale nivå.

Handsama i: Formannskapet - 14.01.2005

Pkt. 1-9. Samrøystes.

Pkt. 10. 4 røysta for. 1 røysta mot.

Formannskapet sitt vedtak 14.01.2005

Høyring på Distriktskommisjonen si innstilling:

Innstillinga frå Distriktskommisjonen viser at det er mogleg med ein meir offensiv distrikts- og regionalpolitikk. Innstillinga dokumenterer at Noreg har eit stort handlingsrom i distriktspolitikken. Det er opp til norske politikarar å ta heile Noreg i bruk, gjennom ei aktiv tilrettelegging for å utløyse det verdiskapingspotensialet som finst i alle deler av landet.

1.

Gaular kommune sluttar seg til dei mål og strategiar som ein samla Distriktskommisjon står bak. Regionalpolitikken må vere tilpassa føresetnadene og behova i den enkelte region. Ein målretta distriktspolitikk må kome i tillegg til regionalpolitikken Distrikts- og regionalpolitiske målsetjingar og resultatkrav må på nytt bakast tydelegare inn i sektorpolitikken. Dei ulike sektorane må sjåast meir i samanheng enn i dag.

2.

Innanfor dei ulike sektorane (pkt 7.4.3) vil Gaular kommune:

- støtte dei samrøystes tilrådingane på landbruk, men gå mot forslag til omdisponeringar av landbruksstøtte slik eit fleirtal i distriktskommisjonen går inn for. Eventuelle reduksjonar i det samla produksjonstillegget til landbruket, for eksempel som følgje av nye internasjonale reglar, bør kanalisert til landbruk og bygdeutvikling. Dersom ikkje dette er mogleg bør midlane bruast til andre utviklingstiltak i dei områda som vert ramma.

5. Det må vere ei nasjonal målsetting at vi skal ha sterke kommunar som kan yte eit likeverdige tenestetilbod og levevilkår uavhengig av kor ein bur i landet. Det er ein føresetnad at mynde og midlar må følgje oppgåvene, slik at kommunar vert i stand til å ivareta sitt ansvar. Dette vil, for dei ulike oppgåvene, variere med omsyn til totalansvar, bestillaransvar og samordningsansvar.

7. Gaular kommune vil streke under nærleiksprinsippet – at offentlege avgjerder vert teke så nær dei det vedkjem som mogeleg - bør leggest til grunn for oppgåvefordelinga. Dei oppgåvene som kan leggest til kommunane bør desentraliserast til lokalt nivå. Det er viktig at kommunane får eit økonomisk grunnlag til å kunne vere ein aktiv utviklingsaktør.

8. Dei oppgåvene og verkemidla som er avgjerande for den regionale utviklinga må ligge på regionalt nivå.

9. Det må leggest opp til ei styrka samordning innanfor faste geografiske grenser av statleg sektorpolitikk på regionalt nivå. Staten si regionale organisering må tilpassast den eventuelle nye inndelinga i folkevalde sterke regionar.

10. Endring av fylkesgrensene med sikte på eit styrka regionalt direkte folkevalt nivå på bekostning av statleg mynde kan berre skje etter grundig debatt i dei berørte kommunar og tilslutnad i gjeldande fylkeskommunar. Som ledd i den lokalpolitiske debatten kan folkerøysting vere eit eigna verkemiddel. Statens rolle i prosessen vil vere å klargjere oppgåvefordelinga mellom statleg og regionale nivå.

SAKSDOKUMENT:

S NOU 2004:19 - LIVSKRAFTIGE DISTRIKT OG REGIONAR - HØYRING

SAKSUTGREIING:

Høyring på Distriktskommisjonen si innstilling - NOU 19:2004 Livskraftige distrikter og regioner. Høyringsfrist: 14. januar 2005.

UTSKRIFT SENDT TIL:

Kommunal og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Rett utskrift,

Sande den 20.01.05

Hilde Antonsen Eide
Hilde Antonsen Eide
sekretær